

OFFICIUM
IN FESTO
CONCEPTIONIS

B. MARIÆ VIRGINIS,
HISPANIARUM,
AC INDIARUM PATRONÆ,
DUPLEX I. CLASSIS CUM OCTAVA.

DIE VIII. DECEMBRIS.
In festo Conceptionis B. Mariæ virginis, Hispaniarum ac Indiarum Patronæ.

Duplex j. Classis,
cum Octava.

Pro omnibus Regnis ac Ditionibus Catholicæ Majestati subjectis.

Ad Vesperas, Antiphona.

Sicut liliū inter spinas, Sic amica mea inter filias Adæ. Psalmi consueti de sancta Maria, ut in ejus

Officio parvo. Añs, Tota

pulchra es Maria, & macula non est in te. Antiphona.

Tu gloria Jerusalem,

tu latitia Israël, tu honorificentia populi nostri. Antiphona.

Vox enim tua dulcis, & facies illa tua decora nimis. Antiphona.

Quæ est ista, quæ ascendit de deserto, deliciis affluens, innixa supra dilectum Filium 2.

2.

2.

2.

2.

2.

2.

2.

2.

2.

2.

2.

2.

2.

2.

Capitulam. *Prov. 8. b*

Ego diligentes me diligunt : & qui manè vigilat ad me, inveniunt me. In viis justitiæ ambulo : ut ditem diligentes me. Qui operantur in me, non peccabunt. Qui elucidant me, vitam æternam habent.

Hymnus. Ave maris stella.

✠. Immaculata Conceptio est hodiè sanctæ Mariæ virginis.

✠. Cujus innocentia inclyta cunctas latificat devotas animas.

Ad Magnificat, Antiphona

Quàm pulchri sunt gressus tui filia principis ! Collum tuum, sicut turris eburnea, oculi tui divini, & comæ capitis tui sicut purpura Regis. Quàm pulchra es, & quàm decora charissima ! alleluia.

Oratio.

Deus, qui per immaculatam Virginis Conceptionem dignum Filio tuo

hab-

2.

2.

2.

2.

2.

2.

2.

2.

2.

2.

2.

2.

2.

2.

2.

2.

2.

habitaculum preparasti : quæsumus , ut qui ex morte ejusdem Filii sui prævisa , eam ab omni labe præservasti , nos quoque mundos ejus intercessione ad te pervenire concedas . Per eundem Dominum nostrum .

Deindè fit Comm. Feriæ.

Ad Matutinum, Invitator.

Immaculatam Conceptionem virginis Mariæ celebremus , * Christum ejus præservatorem adoremus Dominum . *Psal.* Venite , exultemus . *Hymnus.* Quem terra .

In primo Nocturno , Añã. Multæ filiæ congregaverunt sibi divitias , tu verò supergressa es universas . *Psal.* Domine Dñs noster . cum reliq. ut in Officio parvo B. Mariæ . *Añã.* Surrexerunt filii ejus , & beatissimam prædicaverunt ; vir ejus , & laudavit eam . *Psal.* Cæli enarrant . *Añã.* Fortitudo & decor indumentum ejus , byssus & purpura vestis illius . *Psal.* Domini est terra . * Liberasti me Domine ex ore leonis . * Et à cornibus unicornium humilitatem meam . **Benedictio.** Benedictione perpetua .

De libro Ecclesiastici .

Lectio j. Cap. 24.

Ego ex ore Altissimi prodivi primogenita ante omnem creaturam : Ego feci in cælis ut odretur lumen indefi-

ciens , & sicut nebula texti omnem terram : Ego in altissimis habitavi , & thronus meus in columna nubis . Gyrum cæli circuii sola , & profundum abyssi penetravi , in fluctibus maris ambulavi , & in omni terra steti : & in omni populo , & in omni gente primatum habui : & omnium excellentium & humilium corda virtute calcavi : & in his omnibus requiem quæsi , & in hereditate Domini morabor . Tunc præcepit , & dixit mihi Creator omnium : & qui creavit me , requievit in tabernaculo meo , & dixit mihi : In Jacob inhabita , & in Israël hereditare , & in electis meis mitte radices .

* Ego ex ore Altissimi prodivi , primogenita ante omnem creaturam . Ego in cælis feci , ut oriretur lumen indeficiens : * Et sicut nebula texti omnem carnem .

* Gyrum cæli circuii sola , & profundum abyssi penetravi : & in omni populo , & in omni gente primatum tenui . Et sicut . **Benedictio.** Unigenitus .

Lectio ij.

AB initio , & ante sæcula creata sum , & usque ad futurum sæculum non desinam , & in habitatione sancta coram ipso ministravi . Et sic in Sion fir-

firmata sum, & in civitate sanctificata similiter requievi, & in Jerusalem potestas mea. Et radicavi in populo honorificato, & in parte Dei mei hereditas illius, & in plenitudine sanctorum detentio mea. Quasi cedrus exaltata sum in Libano, & quasi cypressus in monte Sion: quasi palma exaltata sum in Cades, & quasi plantatio rosæ in Jericho: Quasi oliva speciosa in campis, & quasi platanus exaltata sum juxta aquam in plateis. Sicut cinnamomum, & balsamum aromatizans odorem dedi: quasi myrrha electa dedi suavitatem odoris: & quasi storax, & galbanus, & ungula, & gutta, & quasi Libanus non incisus vaporavi habitationem meam, & quasi balsamum non mistum odor meus.

℞. Transite ad me omnes, qui concupiscitis me, & à generationibus meis implemini: * Spiritus enim meus super mel dulcis, & hereditas mea super mel & favum. ✕. Qui audit me, non confundetur: & qui elucidant me, vitam æternam habebunt. Spiritus. **Benedictio.** Spiritus sancti.

Lectio iij.

EGo quasi terebinthus extendi ramos meos, & rami mei honoris & gratiar. Ego quasi vitis fructi-

ficavi suavitatem odoris: & flores mei fructus honoris & honestatis. Ego mater pulchræ dilectionis, & timoris, & agnitionis, & sanctæ spei. In me gratia omnis vitæ & veritatis, in me omnis spes vitæ & virtutis. Transite ad me omnes qui concupiscitis me, & à generationibus meis implemini: Spiritus enim meus super mel dulcis, & hereditas mea super mel & favum: Memoria mea in generationes seculorum. Qui edunt me, adhuc esurient: & qui bibunt me, adhuc sitient. Qui audit me, non confundetur: & qui operantur in me, non peccabunt. Qui elucidant me, vitam æternam habebunt.

℞. Meum est consilium, & æquitas, mea est prudentia, mea est fortitudo: * Per me reges regnant, per me Principes imperant, & potentes decernunt justitiam.

✕. Ego diligentes me diligo: & qui manè vigilant ad me, invenient me. Per me. **Gloria Patri.** Per me.

In secundo Nocturno; Añã. Quid videtis in Sulamite, nisi chorostrorum? **Psalms.** Eructavit. **Añã.** Aquæ multæ non potuerunt extinguere charitatem: nec flumina peccatorum obruent Mariam. **Psalms.** Deus no-ster. **Añã.** A custodia matutina usque ad noctem sp-

ravit Maria in Domino : mulieres. Ac per hoc quid-
 quia copiosa apud eum re- quid maledictionis infusum
 demptio. **Psalms.** Funda- est per Hevam, totum ab-
 menta ejus. **✠.** Eruiſti à ſtulit benedictio Mariæ.
 framea, Deus, animam **✠.** Equitatu meo in curri-
 meam. **✠.** Et de manu can- bus Pharaonis aſſimilavi te
 nis unicam matrem meam. amica mea, pulchra ſunt
Pater noſter. **Absolutio.** Ip- genæ tuæ, ſicut turturis,
 ſius pietas. **✠.** Jube dom- ***.** Faciamus adjutorium ſi-
 ne. **Benedictio.** Deus Pater. mile ſibi. **✠.** Eò quòd ca-
 Sermo ſancti Hieronymi ſtitatem amaveris, virum-
 Presbyteri. que neſcieris : ideò & ma-
 nus Domini confortavit te,
 & eris benedicta in æteri-
 num. Faciamus. **Benedi-**

Lectio iv.

Qualis, & quanta ef-
 ſet beata & glorioſa
 ſemper virgo Maria,
 ab Angelo divinitus decla-
 ratur, cum dicitur : Ave
 gratia plena; Dominus tecum :
 Benedicta tu in mulieribus.
 Talibus namque decebat
 Virginem oppignorari
 muneribus, ut eſſet gratia
 plena, quæ dedit cælis
 gloriam, terris Dominum,
 pacemque reſudit : fidem
 gentibus, finem vitiiſ,
 vite ordinem, moribus
 diſciplinam. Et benè-
 plena, quia ceteris per partes
 præſtatur : Mariæ verò
 ſimul ſe tota inſudit plenitudo
 gratiæ. Verè plena, quia
 etſi in ſanctis Patribus
 & Prophetis gratia fuiſſe
 creditur, non tamen eate-
 nus plena : in Mariam verò
 totius gratiæ, quæ in
 Chriſto eſt, plenitudo venit,
 quamquam aliter. Et ideò,
 inquit, Benedicta tu in
 mulieribus : id eſt, plus
 benedicta, quam omnes
 benedictio. Chriſtus perpetua.

Lectio v. Cap. 2. & 4.

DE ipſa Salomon in Can-
 tibus quaſi in laudem
 ejus : Veni, inquit, columba
 mea, immaculata mea,
 Jan enim hiems tranſiit,
 imber abiit, & receſſit.
 Ac deinde inquit : Veni
 de Libano, veni coronaberis.
 Non immeritò igitur
 venire de Libano jubetur,
 quia Libanus candidatio
 interpretatur. Erat enim
 candidata multis merito-
 rum virtutibus, & dealbata
 nive candidior Spiritus
 ſancti muneribus, ſimplicitatem
 columbæ in omnibus
 repræſentans : quoniam
 quidquid in ea geſtum eſt,
 totum puritas, & ſimplicitas,
 totum veritas, & gratia
 fuit, totum miſericordia,
 & juſtitia, quæ de cælo
 proſpexit : & ideò
 immaculata, quia in nullo
 corrupta.

✠. FAC

B. Mariæ virginis.

R. Fac tibi arcam de lignis lævigatis. Ruptique sunt fontes abyssi magnæ, * Et factum est diluuium peccati super omnem terram.

V. Arca verò Deifera elevata est in sublime, & ferebatur super aquas, operatique sunt omnes montes excelsi sanctorum. Et factum est. **Benedictio.** Ignem sui amoris.

Lectio vj.

Circumdedit enim virum in utero, sicut Jeremias sanctus testatur, & non aliundè accepit. Faciet, inquit, Dominus novum super terram, & mulier circumdabit virum. Verè novum, & omnium novitatum supereminens novitas virtutum, quando Deus (quem ferre non potest mundus, neque videre aliquis, ut vivere possit) sic ingressus est hospitium ventris, ut corporis claustrum nesciret; sicque gestatus, ut totus Deus in eo esset; & sic exivit indè, ut esset (sicut Ezechiël fatetur) porta omninò clausa. Undè canitur in eisdem Canticis de ea: Hortus conclusus, fons signatus, emissiones tuæ paradisus. Verè hortus deliciarum, in quo consita sunt universa florum genera, & odora-menta virtutum: sicque conclusus, ut nesciat violari, neque corrumpi ullis

insidiarum fraudibus. Fons itaque signatus sigillo totius Trinitatis.

R. Fiat mihi sanctuarium, & habitabo in medio eorum. Arcam de lignis Setim compingite: & deaurabis eam auro mundissimo intus & foris: * Et pones super mensam panes propositionis in conspectu meo semper. **V.** Inspice, & fac secundum exemplar, quod tibi in monte monstratum est. Et pones super. **G**loria Patri. Et pones.

In tertio Nocturno, Ant.

Quæ est ista, quæ ascendit per desertum, sicut virgula fumi, ex aromatibus myrrhæ, & thuris, & universi pulveris pigmentarii.

Psalms. Cantate Domino. j.

Antiphona. Ferculum fecit sibi Rex Salomon de lignis Libani, columnas ejus fecit argenteas, reclinatorium aureum, ascensum purpureum, media charitate constravit. **Psalms. Dominus regnavit, exulter.**

Antiphona. Quæ est ista quæ progreditur quasi aurora consurgens, pulchra ut luna, electa ut sol, terribilis ut castrorum acies ordinata?

Psalms. Cantate Dño. ij.

V. Verè Dominus est in loco sancto isto, & ego nesciebam. **R.** Non est hic aliud, nisi domus Dei, & porta cæli. **P**ater noster.

Officium Conceptionis

Absolutio. Avinculis. *✠* Jube domne. **Benedict.** Evangelica lectio.

Lectio sancti Evangelii secundum Lucam.

Lectio vij. Cap. 11. d

IN illo tempore : Loquente Jesu ad turbas, extollens vocem quaedam mulier de turba, dixit illi : Beatus venter, qui te portavit. Et reliqua.

Homilia venerabilis Bedae Presbyteri.

Lib. 4. cap. 49. in Luc. 11.

Magnae devotionis & fidei haec mulier ostenditur, quae Scribis & Phariseis Dominum tentantibus, simul & blasphemantibus, tanta ejus incarnationem pra omnibus sinceritate cognoscit, tanta fiducia confitetur, ut & praesentium procerum, calumniam, & futurorum confundat haereticorum perfidiam.

✠ Omnes moriemini, quia in Adam peccavistis : quid habes Esther elevata in populis? Ego sum frater tuus, noli timere, non morieris :

* Non enim pro te, sed pro omnibus haec lex constituta est. *✠* Non extinguetur in nocte lucerna tua, & non timebis a frigore nivis. Non enim. **Benedictio.** Cujus festum colimus, ipsa Virgo virginum.

Lectio vij.

Nam sicut tunc Judaei, sancti Spiritus opera blasphemando, verum consubstantialemque Patri Dei Filium negabant; sic haeretici postea negando, Mariam semper virginem; sancti Spiritus operante virtute nascituro cum humanis membris Unigenito Dei, carnis suae materiam ministrasse, verum consubstantialemque matri Filium hominis fateri non debere dixerunt.

✠ Filius meus parvulus est, & delicatus. Domus quam aedificari volo, talis esse debet, ut in cunctis nationibus nominetur. * Et ob hanc causam ante mortem suam omnes praeparavit impensas. *✠* Elegi, & sanctificavi locum istum, ut sit nomen meum ibi in sempiternum, & permaneant oculi mei, & cor meum ibi cunctis diebus. Et ob hanc. **Gloria Patri.** Et ob hanc. **Benedictio.** Ad societatem.

Lectio ix.

Sed si caro Verbi Dei secundum carnem nascentis a carne Virginis matris pronuntiatur extranea, sine causa venter qui eam portasset, ubera quae lactassent, beatificantur. Dicit autem Apostolus : Quia misit Deus Filium suum factum ex muliere, factum sub

sub lege. Neque audiendi lo, ut ditem diligentes sunt, qui legendum putant: Natum ex muliere, non peccabunt. Qui elucifacium sub lege; sed, Factum ex muliere, quia conceptus ex utero virginali, carnem non de nihilo, non aliundè, sed materna traxit ex carne; alioquin nec verè Filius hominis diceretur, qui originem non haberet ex homine.

Te Deum laudamus.

A D L A U D E S,
& per Horas, Antiphona.

Domum tuam decet sanctitudo Domine, in longitudinem dierum.

Psalms. Dominus regnavit. cum reliquis. Antiphona. Hæc est domus Domini firmiter ædificata: bene fundata est supra firmam petram. Antiph. Fundavit eam Altissimus, qui super maria fundavit eam, & super flumina præparavit illam. Antiphona. Dominus custodit te ab omni malo, Maria, custodivit animam tuam, introitum tuum, & exitum tuum, in sæculum. Antiph. Fluminis impetus lætificat civitatem Dei, sanctificavit tabernaculum suum Altissimus.

Capitulum. Prov. 3. b

Ego diligentes me diligo: & qui manè vigilant ad me, inveniunt me. In viis justitiæ ambu-

me. Qui operantur in me, dant me, vitam æternam habebunt.

Hymnus. O gloriosa Virginum.

V. Non accedet ad te matrum. **R.** Neque flagellum appropinquabit tabernaculo tuo.

Ad Benedictus, Antiphona.

Quàm pulchra es amica mea, columba mea, immaculata mea: & odor vestimentorum tuorum super omnia aromata, alleluia.

Oratio.

Deus, qui per immaculatam Virginis Conceptionem dignum Filio tuo habitaculum præparasti: quaesumus, ut qui ex morte ejusdem Filii sui prævisa, eam ab omni labe præservasti, nos quoque mundos ejus intercessionem, ad te pervenire concedas. Per eundem Dominum nostrum.

Deinde fit Commemoratio Feriæ.

Ad Primam in R. brevi dicitur **V.** Qui natus es de Maria virgine.

Ad Tertiam, Antiphona. Hæc est domus Domini. Capitulum, Ego diligentes. ut supra.

R. breve. Liberasti me Domine, * Ex ore leonis. Liberasti. **V.** Et à cornibus uni-

unicornium humilitatem meam. Ex ore. **Gloria Patri.** Liberaſti. **Ÿ.** Eruiſti à framea, Deus, animam meam. **R.** Et de manu canis unicam matrem meam.

Ad Sextam, Antiphona.

Fundavit eam.

Capitulum. *Ezech. 44.*

Porta hæc clauſa erit; non aperietur, & vir non tranſibit per eam: quoniam Dominus Deus Iſraël ingreſſus eſt per eam: eritque clauſa Principi: Princeps ipſe ſedebit in ea. **R. breue.** Eruiſti à framea, *** Deus animam meam.** Eruiſti. **Ÿ.** Et de manu canis unicam matrem meam. Deus. **Gloria Patri.** Eruiſti. **Ÿ.** Verè Dominus eſt in loco ſancto iſto, & ego neſciebam. **R.** Non eſt hic aliud, niſi domus Dei, & porta cœli.

Ad Nonam, Antiphona.
Fluminis impetus.

Capitulum. *Prov. 8. d.*

Beatus homo qui audit nre, & qui vigilat ad fores meas quotidie: & obſervat ad poſtes oſtii mei. Qui me invenerit, inveniet vitam, & hauriet ſanctam à Domino.

R. breue. Verè Dominus eſt in loco ſancto iſto, *** Et ego neſciebam.** Verè. **Ÿ.** Non eſt hic aliud, niſi domus Dei, & porta cœli. Et ego. **Gloria Patri.** Verè. **Ÿ.** Scalam vidit Ja-

cob, cujus cacumen cœlum tangebatur. **R.** Angelos quodque ſcendentes, qui eam lumine replebant.

A D V E S P E R A S,

Antiphona.

Nihil eſt candoris, nihil eſt ſplendoris, nihil eſt virtutis, quod non reſplendeat in Virgine glorioſa. **Psalmi ut in primis**

Vesperis. Antiphona. Quæ neque ſerpentis perſuaſione decepta, nec ejus venenosis afflatibus infecta eſt.

Antiphona. Hanc, quam tu deſpicis, Manichæ, mater mea eſt, & de manu mea fabricata.

Antiphona. Decuit Virgineam ea puritate nitere, qua major ſub Deo nequit intelligi. **Añs.** Hæc eſt virga, in qua nec nodus originalis, nec cortex actualis culpæ fuit. **Capitulum.** Ego diligentes. **Hymnus.** Ave maris ſtella.

Ÿ. Domine, dilexi decorem domus tuæ. **R.** Et locum habitationis gloriæ tuæ.

Ad Magnificat, Antiphona.

Unica eſt columba mea, una eſt perfectæ mea, una eſt genitricis ſuæ electa. Viderunt eam animæ ſanctæ, & immaculatam prædicaverunt, alleluia.

Oratio. Deus, qui. ut ſuprà. 7.

Deindè fit **Commemoratio S. Leocadiæ virginis & martyris, ac Ferix.**

DIE IX. DECEMBRIS.

Secunda die infra Octavam
Conceptionis B. Mariæ.

Fit de S. Leocadia virgine
& martyre.

Duplex.

Omnia ut in Proprio
Sanctorum Hispanorum.

In Laudibus fit Comme-
moratio Octavæ, & Feriæ.

Vesperæ de sequenti Festo
cum Commemoratio. S. Leo-
cadiæ, & Feriæ, ac S. Mel-
chiadis Papæ & Martyris
tantum.

DIE X. DECEMBRIS.

Tertia die infra Octavam
Conceptionis B. Mariæ.

Fit de Festo Translationis
Almæ Domus Lauretanæ
beatæ Mariæ virginis.

Duplex.

Omnia ut in Proprio
Sanctorum Hispanorum.

In Laudibus fit Comme-
moratio Feriæ, & S. Mel-
chiadis Papæ & martyris.
(nihil de Octava.)

In secundis Vesperis fit
Commemoratio S. Damasi
Papæ & Confessoris ac Fe-
riæ tantum.

DIE XI. DECEMBRIS.

Quarta die infra Octavam
Conceptionis B. Mariæ.

Fit de S. Damaso Papa
& Confessore, semiduplex,
cum Commemor. Octavæ,
& Feriæ in Laudibus.

Vesperæ de S. Eulalia Eme-
ritensi Virg. & Mart. cum
Commem. S. Damasi, Aña.
Dum esset. Octavæ & Feriæ.

DIE XII. DECEMBRIS.

Quinta die infra Octavam
Conceptionis B. Mariæ.

Fit de S. Eulalia Emeri-
tensi Virg. & Mart. (dies
propria in Hispania) duplex.

In Laudibus fit Comme-
ratio Octavæ, & Feriæ.

Vesperæ à Capitulo san-
ctæ Lucie virginis & mar-
tyris, cum Commemoratio-
ne S. Eulaliæ, Octavæ &
Feriæ.

DIE XIII. DECEMBRIS.

Sexta die infra Octavam
Conceptionis B. Mariæ.

Fit de S. Lucia virgine
& martyre, duplex, cum
Commemoratio Octavæ,
Feriæ in Laudibus, & Ves-
peris.

DIE XIV. DECEMBRIS.

Septima die infra Octavam
Conceptionis B. Mariæ.

In primo Nocturno le-
guntur Lectiones de Scrip-
tura occurrente.

Si autem hac die occur-
rat Feria quarta Quatuor
Temporum, Lectiones pri-
mi Nocturni leguntur ut
in die Festi, & Lectio no-
na de Homilia Feriæ.

In secundo Nocturno.

Ex libro sancti Augustini
Episcopi.

Lectio iv.

De Genesi contra Manichæos.

Dominus noster Jesus
Christus (ut inquit
Apostolus) factus est
ex semine David secundum
carnem, id est, tamquam

de limo terræ, cum homo non esset, qui operaretur in terra, quia nullus homo operatus est in Virgine, de qua natus est Christus. Fons autem ascendebat de terra, & irrigabat omnem faciem terræ. Facies terræ, id est, dignitas terræ, mater Domini virgo Maria rectissime accipitur, quam irrigavit Spiritus sanctus, qui fontis, & aquæ nomine in Evangelio significatur: ut qualis Adam de limo terræ, talis homo ille fieret. Qui constitutus est in paradiso, ut operaretur ibi, & custodiret, id est, in voluntate Patris; ut eam impleret, atque servaret.

R. Equitatus meo. 4.

Lectio v.

Ex libro ejusdem de Natura & Gratia contra Pelagianos.

CUM de peccatis agitur, de sancta virgine Maria, propter honorem Domini, nullam prorsus habere volo questionem. Indè enim scimus, quòd ei plus gratiæ collatum fuerit ad vincendum omni ex parte peccatum, quòd concipere ac parere meruit eum, quem constat nullum habuisse peccatum. Hac ergo Virgine excepta: si omnes illos Sanctos & Sanctas, qui in Scripturis sanctis non mo-

dò non peccasse, verùm etiam justè vixisse referuntur, cum hic viverent, congregare possemus, & interrogare, utrùm essent sine peccato: quid fuisse responsuros putamus? Quantalibet fuerint in hoc corpore excellentia sanctitatis, si interrogari potuissent, una voce clamassent illud, quod ait Joannes Apostolus: Si dixerimus, quia peccatum non habemus, ipsi nos seducimus, & veritas in nobis non est.

R. Fac tibi arcam. 5.

Ex libro sancti Ildefonsi Archiepiscopi Toletani.

Lectio vj.

Contra eos, qui disputant de virginitate & parturitione B. Maria.

TOTUM quidquid in Maria fuit, possedit Spiritus sanctus: quoniam virtus Altissimi eam obumbravit. Quòd si virtus Altissimi ab omni æstu peccati eam obumbravit in conceptu & in partu; sicut ab omni æstu libidinis libera fuit, ita & ab omni pressura maledictionis non ex sese, sed ex virtute Altissimi immunis & aliena fuit. Quapropter cogitent isti disputatores naturarum leges, cogitent & divinarum rerum virtutem: quia non ex natura rerum divinæ leges pendent, sed ex divinis legibus

bus naturæ rerum & leges manare probantur.

✠. Fiat mihi. 5.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Euangelii secundum Lucam.

Lectio vij. Cap. 11. d

IN illo tempore : Loquente Jesu ad turbas , extollens vocem quædam mulier de turba , dixit illi : Beatus venter , qui te portavit . Et reliqua .

De Homilia sancti Bonaventuræ Episcopi.

In Comment. super Luc. 11.

LAudat hæc mulier Christum Dei Filium , extollens laudis ejus præconium ex beatitudine matris : quasi dicat : Beata mulier , quæ portavit tam bonum filium . Et rectè , quia decebat sexum femineum sic laudare . Nec tantùm feminas , immò etiam viros . Nam suprâ dixit Virgo : Ex hoc beatam me dicent omnes generationes . Fuit autem venter Virginis beatus propter tria privilegia , quia (ut dicit Bernardus) fuit sine corruptione sæcunda , sine gravedine gravis , & sine dolore puerpera . Undè dici potest illud Isaïæ : Quis audivit umquam tale ? Et quis vidit huic simile ?

✠. Omnes moriemini. 6.

Lectio viij.

FUIT etiam beatus propter tria miracula . Primum , est conjunctio infi-

nitè distantium . Deus enim ibi factus est homo , Creator creatura , Immensus parvus , Verbum infans , Aternus temporalis ; secundum illud Joannis : Et Verbum caro factum est . Secundum miraculum est , quia qui fecit ventrem , factus est in ventre . Undè in Psalmis dicitur , Gloriosa dicta sunt de te Civitas Dei . Et post : Homo natus est in ea : & ipse fundavit eam Altissimus . Tertium miraculum , quia qui continet omnia , continetur in ventre : & ille ibi capitur , quem totus non capit orbis . Undè cantat Ecclesia : Quia quem cæli capere non poterant , tuo gremio contulisti .

✠. Filius meus. 6.

Lectio ix.

NEC tantùm beatificat ventrem propter portationem , sed ubera propter lactationem , cum subjungit : Et ubera , quæ suxisti . Ex quo datur intelligi , quòd à solis uberibus beatissimæ Virginis lactatus fuit . Quod designatum fuit in Moyse , qui lactari (ut dicitur) noluit à muliere Aegyptiaca . Et ideò quæsit fuit mulier Hebræa , scilicet mater propria , sicut in Exodo legitur . Ideò autem juravit ista duo , ut ostenderetur virgo Maria fuisse mater Christi vera & perfecta :

feſta ; quia non ſolùm genuit , ſed & educavit ; & ſicut verè educavit , ita verè genuit.

Te Deum laudamus.

**In Laudibus & Veſperis .
ſit Commemoratio Feriæ.**

DIE XV. DECEMBRIS.

Œctava Conceptionis beatae Mariæ.

Duplex.

In primo Nocturno , Lectiones de Scriptura occurrente.

Si autem hac die occurrat Feria iv. Quatuor Temporum, Lectiones primi Nocturni leguntur ut in die Feſti , & Lectio nona de Homilia Feriæ.

In ſecundo Nocturno.

Ex libro S. Anſelmi Epilcopi.

Lectio iv.

De Excellentia Virginis.

Summa Dei ſapientia nullam in maſſa creationis humanæ viam invenit , per quam (ut diſpoſuerat) in mundum veniens , tam luctuoſæ perditioni ſubveniret , donec ad illam , de qua loquimur , Virginem ventum eſſet. Sed hæc mox , ubi in mundum per humanæ generationis lineam venit , tanta omnis boni virtute & conſtantia perfectè reſplenduit , ut eam ipſa ſapientia Dei verè dignam iudicaret , per quam in homine veniens , non modò reatum primorum hominum , ſed & totius

mundi peccata deleret , & diabolum ſui operis inimicum cum ſuis elideret , necnon damna cœleſtis patriæ illuc hominem deducendo redintegraret.

ꝫ. Equitatu meo. 4.

Lectio v.

Ex libro ejuſdem de Conceptu Virginali.

Decebat , ut Chriſti Conceptio de matre puriſſima fieret. Nempè decens erat , ut ea puritate , qua major ſub Deo nequit intelligi , Virgo illa niteret : cui Deus Pater unicum Filium ſuum , quem de corde ſuo æqualem ſibi genitum tamquam ſeipſum diligebat , ita dare disponebat , ut naturaliter eſſet unus idemque communis Dei Patris , & Virginis Filius , & quam ipſe Filius ſubſtantialiter facere ſibi matrem eligebat , & de qua Spiritus ſanctus volebat , & operaturus erat , ut conciperetur & nasceretur ille , de quo procedebat.

ꝫ. Fac tibi arcam. 5.

Ex dictis diverſorum

Sanctorum.

Lectio vj.

Ex Presbyteris Achaia, ut reſert Aloyſius Lipomannus.

Andreas Apoſtolus : Quomodò de immaculata terra factus fuerat homo primus , neceſſarium fuit , ut de immaculata Virgine natus Chriſtus , vi-
tam

tam æternam, quam omnes perdiderant, repararet. Augustinus: Sicut primus Adam de limi materia figuratus est, ita secundus Adam, quasi de intacta ac rudi terra, de Virginis carne formatus est. Hieronymus: Hæc est hortus conclusus, fons signatus, puteus aquarum viventium, ad quam nulli potuerunt doli irumpere, nec prevaluit fraus inimici, sed permansit sancta mente & corpore, multis donorum privilegiis sublimata. Idem in Psalmos: Pulchrè Prophetæ appellat Virginem nubem diei. Nubes enim illa non fuit in tenebris, sed semper in luce. Anselmus: O benedicta super mulieres, quæ Angelos vincis puritate, & Sanctos superas pietate.

¶ Fiat mihi. 5.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Euangelii secundum Lucam.

Lectio vij. Cap. 11. d.

IN illo tempore: Loquentis Jesu ad turbas, extollens vocem quædam mulier de turba, dixit illi: Beatus venter, qui te portavit. Et reliqua.

De Homilia sancti Bonaventuræ Episcopi.

In Comment. super Luc. 11.

AT ille dixit: Quin immò beati qui audiunt Verbum Dei.

Hoc non dixit aduersando,

sed potius superaddendo, quasi diceret: Non solum beatus venter, qui portavit me, Verbum caro factum: verum etiam beator, qui suscipit verbum à me prolaturum. Undè & Maria non tantum beata fuit, quia Christum gestavit in carne, verum etiam beator, quia ipsum perfectissime gestavit in mente, secundum quod dicit Augustinus: Beator fuit Maria concipiendo fidem Christi, quàm carnem Christi. Beatus est enim omnis, qui audit, & obedit: secundum illud ipsius Domini apud Joannem: Si hæc scitis: beati eritis, si feceritis ea. Et ideò subdit: Et custodiunt illud.

¶ Omnes moriemini. 6.

Lectio viij.

IN quo verbo Christus noluit laudari matris cognationem carnalem per se, (nam & suprà Joannes dixit Judæis: Ne ceperitis dicere: Patrem habemus Abraham) sed spirituales; quia sanctior est copula mentium, quàm corporum. Et ideò cum quærerent eum mater & fratres ejus, dixit: Quicumque fecerit voluntatem Patris mei, qui in cælis est, ipse meus frater, soror, & mater est. Et propter hoc virgo Maria fuit laudabilis in concipiendo, quia

quia fide concepit. Et idem Augustinus : Beatitudo est dixit ei Elisabeth : Beata, gaudium de veritate. Ad quæ credidisti, quoniam quod gaudium devenient, perficientur ea, quæ dicta qui veritatem audiunt, diligunt, & faciunt, secundum illud Ecclesiastici :

Filius meus. 6.

Lectio ix.

EX quo apparet miram commendatio veritatis, quæ omnes sibi adherentes beatos efficit : non solum adherentes carnali cognitione, ut virgo Maria, verum etiam spirituali dilectione, sicut quælibet anima sancta. Ut enim dicit

Qui audit me, non confundetur : & qui operantur in me, non peccabunt. Qui elucidant me, vitam æternam habebunt.

Te Deum laudamus.

In Laudibus fit Commemoratio Feriæ.

In ij. Vesperis fit Commemoratio. S. Eusebii, & Feriæ.

CLEMENS EPISCOPUS,

SERVUS SERVORUM DEI

AD PERPETUAM REI MEMORIAM.

CUm primùm, Divina disponente voluntate, factum est, ut humilitas nostra turbulentis præsertim Christianæ Reipublicæ temporibus ad universalis Ecclesiæ regimen extolleretur, jam inde ea cogitare, & agere assiduè non destitimus, quæ ad promovendum, & propagandum inclytæ, & gloriose semper virginis Mariæ cultum inter fideles populos maximè conducerent, ideò potissimùm, ut nobis, & universæ Catholicæ Ecclesiæ speciali pietate Christi Filii sui Supremi Ecclesiæ Capitis favorem, & gratiam protectionis conciliaret, minora tamen, quàm nostrum desiderium explere possint, semper erunt reverentiæ, & venerationis signa, quæ in terris præbentur, ad cumulandam, & ad augendam gloriam hujus præ cæteris electæ Creaturæ, quæ quidem ex ore Altissimi prodiit, & in omni gente Primatum tenuit: Proinde obortas libenti animo amplectimur occasiones, quibus nova ipsi honoris obsequia tribuantur, ac maximè lætamur, Potentissimum Regem, qui in hac re non ità pridem aperuit animum suum, tam mirificè cum nostro consentientem, rursùm in precibus amplificationem aliam talis Cultus pro suis vastissimis Regnis, & Ditionibus exposcere; Nobis siquidem Regio nomine charissimi in Christo filii nostri Caroli Hispaniarum Regis Catholici dilectus Filius Emmanuel de Roda dicti Caroli Regis Consiliarius, & modò apud nos negotiorum ejusdem Caroli Regis Minister supplicem porrexit Libellum, cujus tenor est.

Beatissime Pater. Cum Sanctitas vestra enixis Catholici Regis votis benignè annuens, beatissimam Virginem Deiparam in sacrosancto ejusdem immaculatæ Conceptionis Mysterio, Hispaniarum, Indiarumque Ditionum à Comitibus totius Nationis Hispaniæ in ipsius auspiciatissimo Regni exordio habitis, Patronam, & Advocatam specialem communi consensione nuncupatam, & delectam Apostolicis Litteris aurea Bulla
muni-

munitis, sexto Idus Novembris, anni millesimi septingentesimi sexagesimi concesserit, & confirmaverit, simulque venerandi Mysterii Festum sub Ritu Duplici primæ classis cum Octava, ceterisque prærogativis, omnibus hujusmodi Patronorum Festis competentibus, & à Sede Apostolica approbatis, ab universo Hispaniarum, Indiarumque Ditionum Clero Saculari, & Regulari, quomodolibet etiam exempto, coli, & celebrari præceperit, atque mandaverit, cumque inter prærogativas, quæ à sancta Sede favore dictorum Patronorum indulgeri solent, primarium quodam modo teneat locum Officii proprii, & Missæ in eorum honorem recitatio; idem Rex Catholicus, ut Apostolica Sanctitatis vestre concessio, ut supra jam facta, integrum jure merito sortiatur effectum, Officium, quod incipit: *Sicut Liliam inter spinas.* & Missam, cujus initium: *Exredimini, & videte:* quibus Ordo Franciscanus utitur, ad prædictum Dominiorum suorum Clerum extendi, & prorogari summo modo desiderat; idcirco Emmanuël de Roda ejusdem Catholici Regis jussu, & nomine Sanctitatem vestram humillimis precibus orat, ut prædicta Officium, & Missam, prout à Franciscanis recitantur, ac in eorum Breviario, & Missali, à sancta Sede approbatis, continentur, universo Hispaniarum, & Indiarum Clero, tam Saculari, quam Regulari, ac quomodolibet exempto, pro die Festo solemnè ejusdem immaculatæ Conceptionis, necnon, & pro ejus Octava concedere, indulgere, & extendere Apostolica sua auctoritate dignetur. Et pro gratia, &c.

Cum autem Nos aliàs libenti quidem animo, adeo effuse dicci Caroli Regis, ac totius Hispaniæ Gentis erga præclarum hoc Deiparæ Virginis Mysterium devotioni obsecundantes juxta priores nostras Litteras ipsam in prædicto Mysterio colendam universalem Patronam, & Advocatam dictorum Regnorum, & Dominiorum declaraverimus, ejusdemque Mysterii Festum in dictis Regnis, & Dominis per universum Clerum, tam Sacularem, quam Regularem, & quomodolibet exemptam, sub Ritu Duplici primæ classis cum Octava celebrari præceperimus, modò præmissas Nobis additas preces, velut recentiora illius eximie pietatis argumenta, excipientes, ac priorum Litterarum no-

strarum

strarum tenorem cum omnibus, & singulis in eis
 contentis, presentibus pro expresso habentes, novis
 hinc supplicationibus Pastoralis affectu nostro benignè
 inclinati, ipsarum tenore presentium in perpetuum
 concedimus, atque indulgemus, ut recurrente annis
 singulis dicti Mysteriorum celebritate in eisdem Regnis, &
 Dominiis, ac in singulis illorum Civitatibus, & Dioc-
 cesibus, Oppidis, Terris, & Locis, ac Territoriis
 quibuscumque etiam nullius Diocesis, ab universo
 Clero predicto, ab omnibus videlicet, & singulis Sæ-
 cularibus, & Regularibus utriusque sexus cujuscvis Or-
 dinis, & Instituti, etiam quantumvis exemptis, qui
 Horas Canonicas Diurnas, & Nocturnas, sive priva-
 tim, sive in quibusvis Ecclesiis collegialiter, & cum
 cantu recitare tenentur, ac tenebuntur, ac sacrosan-
 ctum Missæ Sacrificium celebrabunt, illud Officium
 proprium, & Missa cum Octava recitentur, quod, &
 quæ per dilectos Filios Fratres Ordinis Minorum sancti
 Francisci de presenti generaliter recitantur, ac in eo-
 rum Breviario, & Missali à Sede Apostolica approbatis
 continentur, ad quorum effectum illius Officii, & Mis-
 sæ cum Octava recitationem ad universum Clerum
 predictum generaliter quoque harum serie extendi-
 mus, idemque Officium, & Missam hujusmodi juxta
 exemplaria dictorum Fratrum Minorum, & non aliàs
 ad usum Cleri, & Regularium predictorum in eis-
 dem Regnis, & Dominiis pro tempore commoran-
 tium, etiam seorsim ab aliis Breviariis, & Missalibus
 typis imprimendi opportunam licentiam, & faculta-
 tem concedimus, & impertimur: Non obstantibus
 & respectivè firmis, ac salvis remanentibus Constitu-
 tionibus Apostolicis, & omnibus illis, quæ in dictis
 prioribus nostris Litteris non obstare, & respectivè
 firma, & salva esse, & fore decrevimus. Volumus
 autem, ut presentium nostrarum Litterarum tenor in
 principio, vel in fine Officii, ac Missæ pro usu dicti
 Cleri, ut præfertur, imprimendi, etiam imprimatur,
 utque earundem presentium transumptis, etiam im-
 pressis, manu alicujus Notarii publici subscriptis, &
 sigillo Personæ in Ecclesiastica Dignitate constitutæ mu-
 nitis eadem prorsus fides in judicio, & extra illud
 adhibeatur, quæ ipsis presentibus adhiberetur, si fo-
 rent exhibitæ, vel ostensæ. Nulli ergo omninò homi-
 num

num liceat paginam hanc nostræ Concessionis, Indul-
 ti, extensionis, licentiæ, facultatis, & voluntatis in-
 fringere, vel ei ausu temerario contraire; si quis au-
 tem hoc attentare præsumpserit, indignationem Omni-
 potentis Dei, ac beatorum Petri, & Pauli Apostolorum
 eius se noverit incursum. Datum Romæ apud
 sanctam Mariam majorem, anno Incarnationis Domi-
 nicæ millesimo septingentesimo sexagesimo primo, de-
 cimo sexto Kalendas Februarii, Pontificatus nostri an-
 no quarto. C. Cardinalis Prodatarius. N. Cardinalis
 Antonellus.

Loco † Plumbi.

